

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXV

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Pirmadienis Monday, February 19, 1979

Nr. 10

JAV PRIPAŽINO CHOMEINI VYRIAUSYBĘ

ATSTOVYBĖS PRANEŠIMAS

Lietuvos atstovo dr. S. A. Backio žodis, pasakytas 1979 m. vasario mėn. 11 d. Washingtono surengtame Lietuvių Vasario 16 Dienos minėjime Georgetown universitete.

CYRUS VANCE
Secretary of State

Minime Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 61-ąją sukaktį, kada tarptautinėje plotmėje matyti daug neramumų Azijoje, Artimuose Rytuose, Afrikoje ir kada Vakarų Europos valstybės siekia glaudesnio apsigimimo politinėje ir ekonominėje srityse. Kinijos Liaudies Respublikos pirmūnai dažnai kalba apie Sovietų Sąjungos hegemoniją. Jie sako, kad Vakarų Europos valstybės, JAV, Japonija ir Kinijos Liaudies Respublika sutartinai veikia Sov. Sąjungos ekspansijai kelių užkirsti. Atrodo, kad Kinijai tai linkme pavyko nemažai laimėti, kada ji pasirašė su Japonija draugavimo sutartį ir užmezgė diplomatinis santykius su JAV. Po Kinijos vicepremjero vizito JAV-se jungtiname spaudos komunikate randame, kad JAV prezidentas ir Kinijos vicepremjeras "...patvirtina, jog jie yra priešingi bet kokio krašto, ar krašto grupių pastangoms įgyvendinti hegemoniją, ar kitų kraštų dominavimą ir kad jie yra pasiryžę prisidėti prie tarptautinės taikos, saugumo ir tautinės nepriklausomybės išlaikymo."

Tai priminimas visiems, kad tarptautiniai santykiai turi būti tvarkomi teisės, teisingumo pagrindais.

Kaip ir kiek JAV ir Kinijos santykių užmezgimas paveiks beidrai tarptautinę padėtį, — ateityje paaiškės. Nejmanoma yra pramatyti, kaip dabartiniai svarbūs pasauliniai įvykiai galės paveikti Lietuvos bylą bei žmogaus teisių didesnę pagerimą. Bet faktas yra, kad dabar Vakarų pasauliui daugiau žinoma, kokia yra okupuotoje Lietuvoje padėtis, kaip ten lietu-

viai gina žmogaus teises ir sąžinės laisvę, ir ko jie nori, kreipdamiesi raštais — petijomis, memorandumais į Sov. Sąjungos vadovus, Jungtines Tautas, Vatikaną, Vakarų valstybes. JAV Valstybės sekretorius Cyrus Vance, viename savo sveikinime Vasario 16 Dienos proga, yra pareiškęs, kad Lietuvių tautos drąsa, tvirtumas, neįveikiamas laisvės meilė ir gili pagarba žmogaus teisėms — verta yra visų laisvųjų žmonių paramos ir pasigėrėjimo.

Šis aukštas lietuvių įvertinimas yra juo labiau svarbus, nes JAV-bės nuo pat pirmos Lietuvos okupacijos dienos nepripažino ir nepripažįsta prievartinės Lietuvos inkorporacijos į Sov. Sąjungą. Už tai visi lietuviai yra labai dėkingi JAV-bėms, jų Administracijai, Kongresui ir visiems gyventojams už palankumą Lietuvai. Panašiai elgiasi Vatikanas ir nemaža Vakarų valstybių. Popiežius Paulius VI ir dabartinis Popiežius Jonas Paulius II kreipdamiesi į Lietuvius tautą prabilo lietuviškai. Tai istorinės reikšmės dalykas, rodą, kad atsivėlgama į Lietuvos tautės būklę, norima jai padėti.

Vakaruose esančių lietuvių veiklą ir pastangas Lietuvos byloje labai pagyvena ir sustiprina iš okupuoto krašto Vakarus pasiekia pogrindžio leidiniai. Juose randame tokių pareiškimų: "...Mes neišnyksime! Tauta nepamiršta savo sūnų, padėjusių galvas sunkioje grumtynėje dėl teisės būti lietuviams ir likti čia prie Nemuno... Savo teises mes ginsime ir toliau... Mes rasim jėgų... naujiems žygiams kovoje už ŽMOGAUS TEISES, LIETUVOS LAISVĘ IR NEPRIKLAUSOMYBĘ". Šitokie iš okupuoto krašto mus pasiekia per pogrindžio spaudą pareiškimai tesustiprina mus ryžtingai veikti, ne tik rengiantis Madrido konferencijai, bet ir primenant Vakarų pasauliui, kad šimet, rugpjūčio 23 d., sukanka 40 metų, kai Sov. Sąjunga ir Nacių Vokietija klaidingai susitarė pasidalinti Baltijos valstybes ir Lenkiją.

Nežiūrint, kad Vakarų pasaulis dažnai nutyli apie mus dėl įvairių sumetimų ir nežiūrint,

Paveiksle matome seseris Bilitavičiūtės Teresę, Nastę ir Veronicą, ir vadovę Levutę Lėvčiną. Jos dainavo vasario 12 dieną Daley Civic Center, kur Lietuvos nepriklausomybės paroda baigėsi vasario 23 dieną.

ABIEM SVARBIAIS ŽIBALO KLAUSIMAIS MEKSIKA IR JAV PRADĖS PASITARIMUS

CHOMEINI NORI GREIČIAU BAIGTI KRATAS, ARESTUS, SAUDYMUS IR GRĄŽINTI GINKLUS Į SANDELIUS

MEKSIKA, sostinė. — Meksikos spauda ir visuomenės sluoksniai gana šaltai priėmė prezidentą Carterį. Jį patarė vyriausybei saugotis, kad amerikiečiai ir vėl neišnaudotų Meksikos turtų, nuskriausdami meksikiečius. Šiandien, šeštadienį, rimtesnėji Meksikos dienraščiai tvirtina, kad Meksikos prezidentas vis dėlto susitarė su Carteriu artimiausiu laiku pradėti pasitarimus dėl

žibalo versmų. Meksikos prezidentas nori galimai greičiau pradėti žibalo naudojimą, bet jis nenori leisti užsienio bendrovėms pasipelninti. Meksikos spauda rašo, kad prezidentas nepavyko susitarti, bet dabar aiškėja, kad pačiu svarbiausiu klausimu nutarta pradėti pasitarimus žibalui iš gilumos iš-

kelti. Prezidentas Carteris pareiškė, kad JAV būtų reikalingi Meksikos degalai. Prezidentas Carteris patenkintas. WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Carteris pareiškė, kad jis labai patenkintas kelione į Meksiką ir pasikalbėjimu su prezidentu ir kitais atsakingais pareigūnais. Prezidentas tvirtina, kad netolimoje ateityje bus pradėti pasitarimai pačiais svarbiais abi valstybes liečiančiais klausimais. Bus aptarti degalų, maisto, darbininkų ir pasienio kontrolės klausimai.

Nepriklausomybės minėjimas kongrese

Šiomet atstovų rūmuose, Washingtone, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas įvyko vasario 14 d. Tuo, Amerikos Lietuvių Tarybos įprašytas, rūpinosi kongr. Frank Annunzio.

Senate minėjimas įvyks vasario 21 d. Tuo rūpinasi senatorius Charles Percy, kuris apie minėjimo datą ir pranešė Amerikos Lietuvių Tarybai.

Malda už Lietuvą kongrese

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime atstovų rūmuose vasario 14 d. invokacija sukalbėjo kun. dr. Tomas Žiuraitis, domininkonas.

Paskirtos premijos radijo valandėlėms

Jury komisija, susidedanti iš dr. Kazio Sidlauskio, Vytauto Kasiniūno, Juozo Skorubsko, dr. Leonardo Simučio ir kun. Antaneto Tamošaičio savo posėdyje vasario 6 d. Amerikos Lietuvių Tarybos globojamas premijas radijo valandėlėms vienbalsiai paskyrė: už interviu — Vladimirui Bakūniui, Los Angeles, už meninę programą Aldonai Daukus Chicagoje, už patriotinę politinę Gertrūdai ir Povilui Darigams Pittsburghe, už religinę Petrui Viscinui Brocktone. Premijos po 250 dol. Jų mėcenatas,

tam reikalui paskyrė 1000 dol. — kun. dr. J. Prancišius. Premijos įteiktos vasario 11 d. per nepriklausomybės atkūrimo minėjimą Chicagoje. Konkursui iš viso buvo atsiųsta 17 programų iš 9 lietuviškų radijo valandėlių.

8000 laiškų primenant Vasario šventę

Amerikos Lietuvių Tarybos centro įstaiga išsiuntė 437 laiškus JAV kongresmanams, prašydama, kad atstovų rūmuose primintų Lietuvos reikalus. Tuo pačiu tikslu išsiuntė 100 laiškų visiems JAV senatoriams. Vasario 16 d. minėjimo reikalu pasiektas 286 laiškų parapijų klebonams ir kitiems lietuviams kunigams, be to — dar 3030 laiškų įvairiems vadovaujantiems JAV lietuviams.

Altos Chicago skyrė pasididinti apie 4000 laiškų, kviesdamas cikagiečius dalyvauti Vasario 16 minėjime ir Lietuvos lais-

PERSPĖJO RUSUS NESIKIŠTI Į IRANO VIDAUS REIKALUS

CHOMEINI BLO, KAD MASKVOS AGENTAI IRANE NERUOSTŲ NAUJO PERVERSMO

PLANUOJA NUGINKLUOTI IRANIČIUS

TEHERANAS, Iranas. — Užsienio korespondentai praneša, kad pats svarbiausias naujos vyriausybės klausimas yra visiškai iranėčių nugalėjimas. Paskirkę, kad iš aviacijos sandėlių išvogta labai daug revoliučių, šautuvų ir lengvų kulkosvaidžių.

Ginklus dalino aviacijos kadetai

Nustatyta, kad aviacijos ginklų sandėlius partizanams atidavė keli aviacijos kadetai. Jie ne tik leido partizanams ginklus išsinešti, bet jie parodė, kaip reikia naudoti modernius lengvas kulkosvaidžius. Minėti kadetai dabartinį metu dirba su komunistais, užėmusiais saugumiečių centrą. Nustatyta, kad priėmimas jaunų žmonių į aviaciją, jų nepatikrinus, buvo klaida. Keli prieš sačą nusistatę kadetai priešui atidavė svarbiausius ginklus, kuriais buvo pradėti puliti saugumo ir policijos centrai.

Nustatyta, kad ne tik aviacijos kadetai nuėjo su vadinais saugumiečiais, bet ir didelių ginklų dauguma pateko saugumiečių rankas. Chomeinio vyriausybė yra pasiryžusi visus ginklus grąžinti į sandėlius. Vyriausybė taip pat nori nustatyti dabartinę buvusių kadetų gyvenimo vietą. Jie padarė didžiulį patarnavimą komunistams, davę jiems naujausius Amerikos ginklus.

IESKO ATPIRKIMO OZIŲ DEL ŠIŲ METŲ ŽIEMOS

Regional Transportation Authority (RTA) ėmėsi ieškoti kas kaltas dėl šios žiemos sunkenybių, kurias sukėlė gilių sniegas, kuriam Chicago ir platus priemiesčiai nebūvo visiškai pasiruošę.

RTA taryba, 6 balsais prieš 0, nutarė sudaryti 7 žmonių grupę, kuriai pavedė ne tik paruošti planą kaip kovoti su blogo oro sukeliamomis sunkenybėmis, bet ir su akcidentais ir dėl tai kovai panaudojamų techninių priemonių tinkamumo. Įtakingas tos tarybos narys Patrick O'Malley buvo "pritrenktas", kai sužinojo, kad nei RTA, nei jos globojama CTA neturi nei sniego plūgų, nei sniegių nuėmimo mašinų (snow blowers). Nepaisant to, RTA šiais fiskaliais metais numatanti apie \$29 milijonus deficito.

— Izraelis mano, kad greičiau gaus degalų iš Sovietų Rusijos, negu iš arabų valstybių.

vinimo darbus paremti. (AET informacija)

TEHERANAS, Iranas. — Prezidentas Carteris, gavęs naujausias žinias apie paskutinių dviejų dienų įvykius pačiame Teherane ir kitose Irano vietose, šeštadienio rytą nutarė pripažinti mulos Chomeini vyriausybę ir tuo pačiu metu labai rimtai įspėjo sovietų vyriausybę apie įsikišimą į Irano vidaus reikalus.

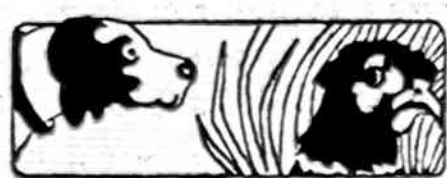
Prezidentas buvo susitaręs su Chomeini valdžios atstovais apie išvežimą 5,000 Amerikos piliečių, norinčių išvažiuoti iš dabartinio Irano, bet tas planas gerokai susitrukdė dėl Chomeini agentų paskelbtų trukdymų. Šeštadienį New York pasiekė tikrai vienas lėktuvas, parvežęs tik 94 amerikiečius. Iš Irano į Frankfurtą penktadienį išskrido 160 amerikiečių, bet dauguma liko Vakarų Vokietijoje. Iš Teherano išskrido transporto lėktuvų tarnautojai, ilgus mėnesius dirbusieji Teherane.

Išvažiavimas susitrukdė dėl nepaprastai kruopščių kratų. Aerodromą kontroliuojantieji Chomeini partizanai bijo, kad kartu su amerikiečiais neišskristų įtakingesni sačio valdžios atstovai. Iraniečiai jaunuoliai labai atidžiai iškretė kiekvieną amerikietį bei amerikiečių rankas. Chomeinio vyriausybė yra ieško sačio valdžios atstovų. Kratos ir apklausinėjimas keleivių po kelis kartus visai sutrukdė amerikiečių išvežimą. Ginkluoti jaunuoliai, tikrinantieji išskrendančius, niekada nėra tikri, kad neišleido sačio valdininko. Jie naujai kviečia išleidžiamajį ir jį smarkiai tardo iš naujo.

Teherano aerodromo srityje padėtis nėra tokia aiški. Pačiame aerodrome saugybas kontroliuoja Chomeini šalininkai, bet už aerodromo ribų dažnai girdisi kulkosvaidžių traukėjimas ir susisaudymai revoliučių išvažiavimui. Komunistai atidžiai seka įvykius pačiame aerodrome. Jie pataria dar kartą krestį jau ankščiau iškrestus asmenis.

Chomeini pasigyrė pirmu dideliu laimėjimu — žibalo darbininkai nutarė grįžti į darbą ir dirbti, be to su jais atsirado ir naujų žibalo darbininkų uni-

ja. Kontroliuojama komunistų. Šie reikalauja didesnių algų ir teisės į peną. Šeštadienio rytą Chomeini paskelbė, kad teks atiduoti teisumui ir sušaudyti dar apie 20 ištikimų ir įtakingų sačio pareigūnų. Užsienio žurnalistai mano, kad didelės dalies ruošinių teisti įtakingųjų pareigūnų likimas jau seniai išspėstas. Dalis jų buvo nužudyti arešto metu, o kiti lavonai atpažinti tik tai lavoninėse. Areštai ir šaudymai eina visą laiką. Chomeini nori baigti tarpusavio žudynes, bet dar neturi pakankamai paruoštos jėgos.

KALENDORĖLIS

Vasario 19: Belina, Konradas, Nida, Saugė, Šarūnas.

Saulė teka 6:13, leidžiasi 5:28.

Oras šaltas.

THE SECRETARY OF STATE WASHINGTON

February 8, 1979

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On the occasion of the sixty-first anniversary of the proclamation of Lithuanian independence, I am privileged to convey on behalf of the Government and people of the United States best wishes and warm greetings to you and to the Lithuanian people.

The pride Americans of Lithuanian origin take in their heritage is a vivid illustration of the strong sense of national consciousness shared by Lithuanians everywhere. Let me take this opportunity to salute the Lithuanian People for their unwavering dedication to love of country, individual liberty and human rights.

Sincerely,

Cyrus Vance

Dr. S. A. Backis
Charge d'Affaires of Lithuania

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

KATARAKTA TVARKOMA LIGONINĖJE

Geriau susipažinę su kataraktos tvarkymu, mažiau baiminęsi
laimė ir lengviau ligos tvarkymą pakelsime.

(Mediciniška tiesa)

Dabartinis kataraktos tvarkymas — operavimas ligoninėje yra daug lengvesnis ir trumpesnis, palyginus kaip tokie reikalai buvo tvarkomi anksčiau. Ligoninėje nereikės ilgai po kataraktos operacijos užtrukti kaip 48 valandas. Bus tokių atsitikimų, kada po minėtos operacijos ligonis galės eiti namo pernaktvojęs ligoninėje. Kai kurie po kataraktos operacijos apleidžia ligoninę tikrai po kelių valandų.

Tvarkymasis prieš operaciją ir operacijos metu

Tą dieną, kai atsigulsi ligoninėje, atlikti bus eiliniai laboratoriniai tyrimai. Jei pasiliksi ligoninėje nakvoti, gausi vaistų miegui, pasilsėsi geriau. Trumpai prieš kataraktos operaciją gausi vaistų atsipalaidavimui įtampos. Bus įlašinta keli vaistų lašai į akis.

Kai pateksi operacijos kambarin, veidas apie akis bus stropiai nuvalytas. Sterili medžiaga bus apkloti ant viso kūno, paliekant laisvą operuojamą akį. Gydytojas nutars, ar gausi bendrą narkozę — užmarinimą, ar tik vietinę — tada nemiegosi operuojamas. Žinoma, nejaus skausmo. Tarp instrumentų matys specialų chirurginį mikroskopą. Gydytojas naudoja mikroskopą padidinimui labai smulkių dalių, su kuriomis jis sureiduria operuodamas akį, išimdamas drumstą lęšuką.

Tuoju po operacijos elgimasis

Kataraktos operacija tęsiasi nuo 45 minučių iki vienos valandos. Tada būsi sugrąžintas į savo kambarį. Laikiniai jausmės kiek apsvaigęs, nes apturėti vaistai dar bus neišnykę iš kūno. Kai, taip sakant, išsipaigiosi nuo vaistų, galėsi pradėti vidutiniškai judėti, tvarkytis, galėsi žiūrėti TV, sėdėti kėdėje, tvarkytis vonios kambaryje. Ligoninės personalas tamsta prižiūrės tol, kol aplėisi ligoninė.

Atsigavimas po operacijos

Truks apie kelis mėnesius, kol akis galutinai sugis. Tame laike reikės lankyti gydytoją po nurodytais laikotarpiais ir laimėti vaistus į akį kiekvieną dieną. Per keletą savaičių nakčiai reikės uždengti akį su gauptuvėliu.

Jei bus lęšukas įdėtas (lens implant), rega pagerės už keletą savaičių, o po to ji gerės toliau dar per keletą savaičių. Kai akis visai užgis, akiniai bus priskirti.

Kai norėsi prisiliečiančius stiklus (contact lenses) nešioti, pradės mėginti tokius stiklus taikyti už trijų savaičių ar už trijų mėnesių po operacijos, priklausomai, kokios rūšies buvo operacija ir kaip greitai akis gijo.

Jei pasirinksi nešioti kataraktos akinis, tai laikini tokie aki-

Žvejyba po ledu Kuršių mariose

nai bus priskirti už kelių savaičių, o nuolatiniai kataraktos akiniai pririnkti bus už kelių mėnesių, paprastai už 3 ar 6 mėnesių.

Netijokime kataraktos operacijos

Labai svarbu, kad žmogus žinotų tiesą apie kataraktą. Nesileisk nusiminimam ir nesibaimink, kai sužinosi, jog turi kataraktą. Kiekvienais metais šiame krašte padaroma 400,000 kataraktos operacijų. Užmiršk senoviskus išgydystus pasakojimus apie sunkenybes seniau apturėtas po tokioms operacijoms. Dabar labai pagerėjo operacijos technika. Dabar įdedamas lęšukas. Tai didelis akies chirurgų laimėjimas visų kataraktą turinčių žmonių.

Žinoma, komplikacijos kartais gali pasitaikyti ir jos atsiranda. Visos komplikacijos blanksta, palyginus, kad žmogus gali vėl regėti po kataraktos operacijos, kaip jis regėjo prieš kataraktą atsirandant.

Išvada: Švieskimes dabartinio mokslo šviesa visose srityse, įskaitant ir kataraktos reikalus. Neklausykime visų pasakojimų neva žinančių, dažnai vien tik tai gąsdinančių sergančiuosius.

žmonės visada mėgsta sensacijas. Kuris gali kitą išgąsdinti, jis jaučiasi patenkintas, jei jo asmenybė esti menka. Taip elgiasi kai kurie dvasiškai: jie apturi malonumą kitus gąsdindami pragaru, nuodėme ir visokiais išsigalvojimais. Skirkime pelus nuo grūdų ir vien tik grūdus dėkime savosna asmenybėms. Tada ne tik žmogui, bet ir Dangui būsimi naudingesni.

2 — SVEIKATA
Pasiskaityti: Geriatrics, December 1978.

KOKIA VEIKLA GALIMA IŠGYJUS PO ŠIRDIES ATAKOS

Klausimas: Gerb. Daktare, prašom daugiau paaiškinti, kaip reikia užsilaikyti po širdies atakos? Kokie darbai partatini atlikti, kad nepakenktum širdžiai? Dėkoju iš anksto.

Atsakymas: Būk savo gydytojo priežiūroje, pildyk visus jo nurodymus visą laiką. Vartok maistą, mažinantį sklerozę (be gyvulinių riebalų, be cholesterolio — dešrų, dešrelių, vidaus organų, trynių, raudonos mėsos), daug vaisių — daržovių, vaisių sūnų; gausiai baltymų: baltymas kiaušinio, žuvies (jei neserga podagra), pieniškesi gaminiai, žirniai, sojos pupelės, pupos, ržištena, kalakutiena. Imk vaisius, mažinančius sklerozę: lėli-thiną, vitaminą C, vitaminą E, po 400 IU, dvi kapsules per dieną; Zinko sulfatą, Inderalį. Valgyk kviečių daigų javinius (wheat germ cereals).

Būtinai pradėk gydytojo prižiūrimas, patiriamas užsiimti fiziniu darbu. Čia primintina, kad reikia kiekvienam mūsiui, kiui keisti pažiūras į darbą: nuolatinis užsiėmimas mėgstamu ir sau bei artimui naudingam darbu yra palaima žmogaus širdies tvirtumui.

Reikia imtis reguliuoto užsiėmimo. Kiekviena širdies ataka kiekvienam žmogui esti kitokia. Pakenkimas širdies ir jo dydis nustatomas paciento ištirimu, analizų atlikimu, elektrokardogramos padarymu. Kiekvienam atveju kiekvienas žmogus skirtingai perneša širdies ataką. Vienas ilgiau, kitas trumpiau esti liguistas. Ištiriami kraujyje

esą enzymai — jie nurodo širdies raumens pakenkimo dydį ir kaip ilgai dar žaizda širdies raumenyse esti neužgyję.

Gydytojas nustatys atliktino darbo intensyvumą pacientui. Pacientas išmokamas suskaičiuoti savą pulsą ir užrašyti pajautus negerumus. Mankštos pasiskaidymas daug priklauso nuo paciento bendradarbiavimo. Jis turi lankyti kiekvieną savaitę pas gydytoją. Abu aptarsite ir įvertinsite pulso pakaitas, atsiradusius simptomus — reiškinis, veiklos kiekį, gydytojas atsakys ir išaiškins atsiradusius klausimus ir neaiškumus. Bus nustatyta tolimesnė mankštos eiga. Pamažu perleidią gydytojas pačiam pacientui kontroliuoti savus elgesius. Gydytojas kas savaitę pildys, pagirs pacientą, glaudžiai bendradarbiaujant su gydytoju. Tas suteiks jėgų pacientui nemesti mankštos prisilaikant gydytojo nurodymų.

Viena bėda ne bėda, sako žmonės. Širdies ataka lengvė, jei žmogus pajėgų pildyti gydytojo nurodymus. Negerumai prasideda, kai ligonis nepildo gydytojo nurodymų prieš apturėdamas širdies ataką. Negerai, kai ligonis nepildo gydytojo nurodymų laike gydymo ligoninėje, ypač būdamas ypatingos priežiūros kambaryje (intensive care unit). Kitas kenkia sau nepamatuotai nusiteikdamas darbu po apturėtos širdies atakos. Bus ir tokių, kurie netikės turėję širdies ataką ir ims per daug stipriai dirbuoti. Atsiranda dar ir tokių ligonių, kurie nesupranta širdies atakos esmės ir atsiradusių komplikacijų, kurių būtų galima buvę išvengti, jei pacientė elgsena būtų buvusi atsakinga. Nereikia mestis ir kiton pusen: esti pacientų, kurie nusivilia mankštos programa ir išnusi visai judėję, besimankštine.

Štai kaip reikia pamažu didinti aktyvumą po širdies atakos pasiekti pilną darbį. Pats pacientas gydytojo padedamas didina sekančiai savo aktyvumą užsiimdamas kaskart vis stipresne veikla.

1) Vaikščiojimas, TV žiūrėjimas, telefonu kalbėjimas.
2) Plauk indus, virk valgius,

darbuokis kambaryje.

3) Dirbk ant mažo stalo, paruošk vasarai žvejyboje įrankius.

4) Namų pataisymas — elektros jungiklių taisymas, krany pagerinimas, išėjimas į svečius pietauti, apsipirkimas.

5) Vonios pataisymas, apsilankymas darbovietėje.

6) Automobilio pataisymas.

7) Lengvi daiktai darbai, grįžimas į organizacijoje užimtą vietą.

8) Kėgliais žaidimas (bowlingas).

9) Popieriais sienų lipdymas.

10) Grįžimas į seną darbą.

Bendram orientavimuisi darbą didinant po širdies atakos virš minėtas dešimteriojas aktyvumas talkins ligoniui prisitaikyti pamažu prie vis didesnės veiklos. Veikla stiprina širdį, tada, kai ji gydytojo priežiūroje atliekama pacientui visu pajėgumu bendradarbiaujant.

Ar kava didina mirties pavojų dėl sklerozinės širdies

Klausimas: Gerb. Daktare, kaip čia yra su ta kava: vieni sako ji esanti labai naudinga širdžiai, kiti kalba ir rašo visai priešingai. Kaip šiandieninė medicina pataria kavos gėrimo reikale?

Atsakymas: Paskutiniu laiku yra ištirta 2530 suaugusių (60% baltųjų, 40% tamsiųjų) apklausiant jų kavos vartojimą ir sekant jų sergamumą ir mirtinumą. Kurie gėrė penkis ir daugiau puodukų kavos per dieną buvo priskaitomi prie stiprių kavos gėrėjų. Visi kiti — prie mažai kavos vartojančių, ar visai negeriančių kavos. Jie buvo sekami, tiriami puspenktų metų. Tame laike mirė iš jų 330, jų tarpe 130 (38%) širdies kraujagyslių ir smegenų kraujagyslių liga. Tiek juodosios, tiek žaliosios, mėsos (daug daugiau sirgo ir mirė smegenų kraujagyslių liga — gavo paralyžių (stroką), kurios gėrė daug kavos. Tyrinėtojai priėjo išvados, kad reikia tęsti tyrimus toliau, kad nustatytų tolimesnę kavos žalą žmogaus sveikatai (tyrinėtojas S. Heyden, M.D., Duke University Medical Center, Durham, NC). Mes jau šiandien meskime iš savo apyvartos kavą. Kurie norime ilgiau ir sveikiau gyventi ir esame savos laimės kalviai: tie visi apsieisime be kavos ir būsim labai laimingi be jos. Lietuvis kartą ant visados turi stotis ant savų kojų ir pats vienas lemti savo ateitį.

Adelės Duoblienės sveiko maisto receptas

Adelė Duoblienė
PROTEINŲ DUONA
SU GLIUTENU

Orkaitė 350° F.

Prop.: 1/4 puoduko šilto vandens (80-90°), 2 gabaliukai mielės (Yeast cakes), 2 puod. šalto vandens, 1 puod. pieno miltelių be riebalų, 1/2 šaukštelio druskos, 2 kiaušinio baltymai, 1 puodukas gliuteno miltų.

Darbas: Šiltą vandenį su mielėmis sumaišyti. Atskirame lėdelyje sumaišyti pieną miltelius

su šaltu vandeniu. Pridėti druską, gliuteną, išplaktus ne iki tirštumo baltymus ir išleistas vandenį mieles. Gerai šaukštu išsukti ir sudėti į paruoštą keptuvę indelį (Kepimo indas turi būti pridėtas tik 1/2 talpos). Pridengti su medžiaga ir leisti kilti iki dvigubumo.

Kepti įkaitintoje orkaitėje 350° F apie 1 valandą.

Laiškas Redakcijai

Gerbiamas pone Redaktorium,

Dienraščio "Draugas" 1979 m. sausio 23 dienos numerį, "Kėlias ir sveikatą" skyriuje, yra išspausdintas Dr. Jonio Adomavičiaus straipsnis: "Rūkymas — mirtinas pavojus". Šio straipsnio viduryje yra paliečiamas užgaugalia kalba Lietuvių Kopyčios asmuo, dirbas Dievo darbe. Kadangi šmeižtas talkomas lietuvių Kopyčios bei jos pastoriui yra nepagrįstas jokiais įrodymais, o tuč labiau, kad Dr. Jonas Adomavičius nepasitikinęs asmeniškai jam suteiktų žinių tikrumu, tai viešai yra paskelbęs. Tad Lietuvių Kopyčios vadovybės esame įpareigoti taip pat viešai atsakyti į daktaro viešai mums pristemtus kaltinimus.

Maloniai prašome pone P. daktorių išspausdinti Jūsų laiške rašytą viešą atsakymą Dr. Joniui Adomavičiui sekandai:

Atsakymas Dr. Joniui Adomavičiui

Nė vienas žmogus, kuris tai pagalvojęs apie šį laikinį žemišką gyvenimą bei artėjančią neišvengiamą mirtį, negali būti savijotoju. Jis nuodėdžiai prieš pažiūrą per nuodėmę atskirtas nuo Dievo bei per atgailą artinasi prie Dievo ir tikėjimu dvasiniai priima Jėzų Kristų kaip savo asmeninę Viešpatį. Toks žmogus negali būti apgaudinėtoju, kuris valdytų kitų žmonių pinigais. Toks atgimęs iš naujo arba iš auktybės tikintysis, duos nuodėdžiai Dievui darbus ir daugiau už kitus. Nes priimti tikėjimu asmeniškai Jėzų Kristų kaip Viešpatį ir išganytoją į savo širdį ir gyvenimą, reikia nuodėdžiai įtikėti Evangeliją ir visų Sv. Raštų, kitaip tariant, prisidėti tikėjimu, veikti ant Dievo žodžio (Jono 3:24).

Tokio tikinčiojo gyvenimas pasikeičia iš pagrindų. Jis patampa krikščionimi, (2. Korin. 5:17), jis gauna iš Dievo Sv. Dvasios jėgą (1ai Sv. Dvasios regeneracinis darbas (Tito 3:5) ir tuomet jau savo darbais pradeda parodyti savo tikėjimą, nes "Taip pat ir tikėjimas; jei neturi darbu, jis savyje mirė" (Jokūbo 2:17).

Maloniai kviečiame Tęstą, daktare, atsilankyti mūsų Kopyčios, kad visų mūsų galėtų mėti asmeniškai patirti apie mūsų darbus ir tik tuomet pareikšti savo "nuteisimus". Mūsų vakaras ir Sv. Rašto mokymas — šeštadieniais, 6:30 val. vak. Pamaldos ir Sv. Rašto valandėlė, sekmadieniais 2:30 val. popiet, 3638 West 83rd St., Chicago, Ill.

V. Cibas, Lietuvių Kopyčios pastorius
Chicago, 1979 m. vas. 7 d.

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation. Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning in hemorrhoidal tissues, then helps shrink swelling of the tissues caused by inflammation. The name: Preparation H. No prescription is needed. Preparation H. Ointment and suppositories. Use only as directed.

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Save-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 8 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months after the first year. Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!
5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 1/2%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
FATER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

"Broliai, tabokėlės..."

Kaip kasmet prieš 16-ją Vasario, taip ir šiemet (1989 m. vasario 5 d. data) gavau, dar ir su tuščiai pypkelei "tabokėlės" prisikimšti maldaujančių priedeliu, desimčia nuotraukų parjvairintą žiniarašį.

Tas žiniaraštis neblogai sudėliotas, nes Lietuvai laisvę priartinti brokštanti ir šitam reikalui besidarbuojančių dviejų vyrų ir juos apskurimu pralenkiančios moteriškos kilmės gražuolės parašytas. Tas keturių puslapių veikalas sujaudino mane iki pat širdies gilumos. Vos nepraplūpau džiaugsmo asaromis dėl to, kad jis nukėlė mane atgal į Lietuvą, kaip ant delno paklodamas ten buvusį atsitikimą, sukelusį mums, žemesniųjų klasių gimnazistams, skaniausią nusikvatojimą.

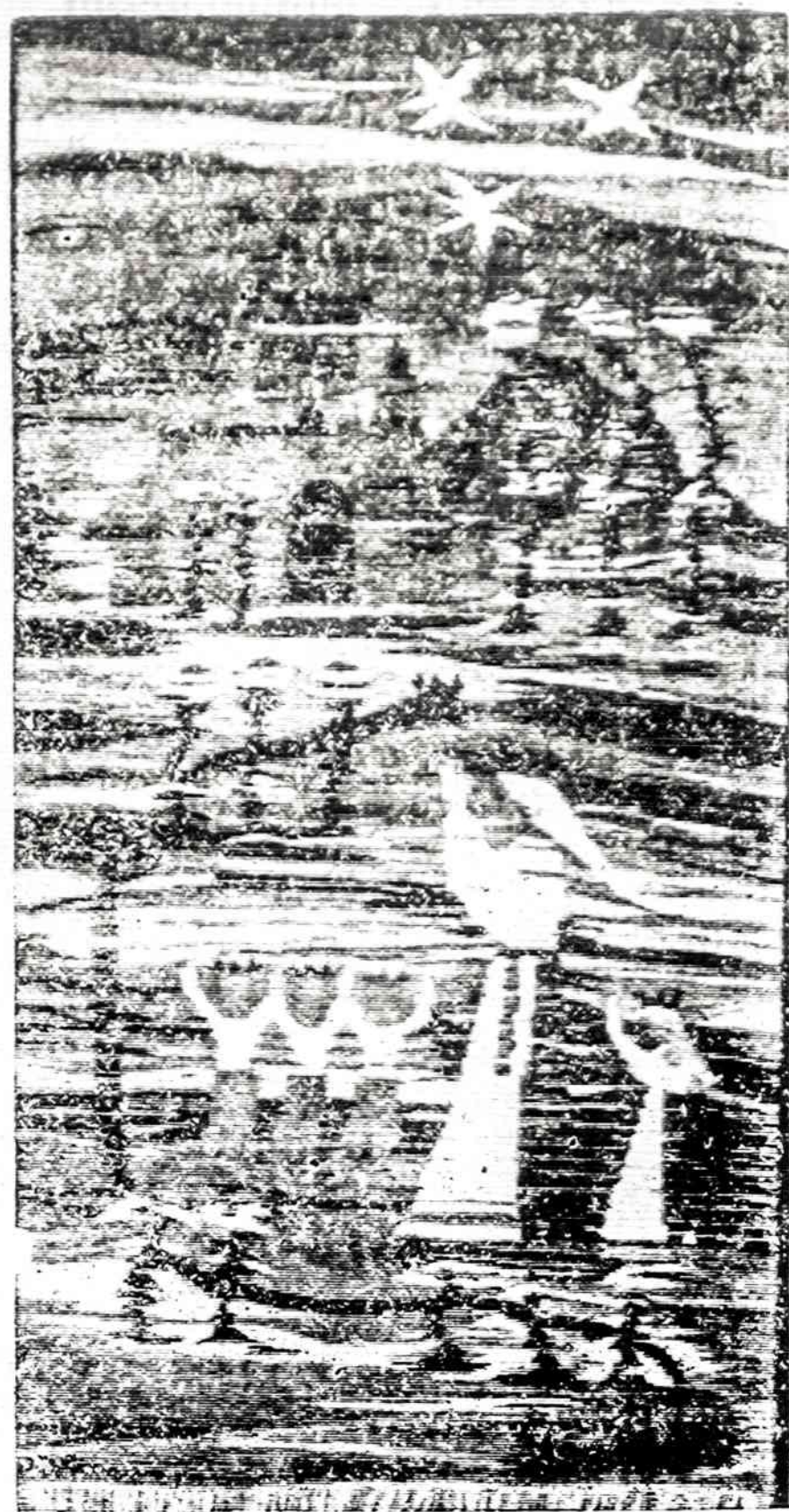
Buvo šitaip: mūsų miestelyje turgaus dienos popietę kuliniojame į gimtinį kaime, gimnazijoje išklausę mūsų mokytojų pamokų metu pertektas į mūsų jaunais galvėms mokslo žinias. Miestelyje turgus dar pilname šurmulyje: vieni pardavė, kiti perk, treti krautuvėlės kas reikalinga rankiojasi, ketvirtieji tarpusavyje šnekučiuojasi ir tabokėlės viens kitą vaišina. Žodžiu, visuomeninė veikla pilname "švunge".

Pradami prie žydėlio krautuvėlės, matome: sėdi ant jame krautuvėlės vedančių laiptelių stiprios išvaizdos pusamžis - 45 metų - ubagas ir atkišęs į ALTos vadovybę! J. Šv.) "JAV mus, nepilnamečius gimnazisto.

kus, savo tuščią pypkę gailiu balsu maldauja: "Broliai, tabokėlės..." Neatrodė, kad jis būtų buvęs aklas ir nežinojęs, kad nesubrendėliai gimnazistai dar ne svajoti nesvajoto nešio. Tis pypkę ir jai prikimšti reikalingo tabako. O, vis dėlto, tas tinginio maišas nepanorėjo patį jėti į turgavietę, kurioje iš geriausių Lietuvių jis nesunkiai būtų galėjęs gauti tabokėles ne tik vienam kartui pypkei prisikimšti, bet dar ir juodai dienelei pasidėti.

Panašus atsitikimas įvyksta kasmet prieš 16-ją Vasario: Lietuvių Bendruomenės vadovai (šiemet JAV LB Tarybos Prezidiumo pirmininkas Raimundas Kudukis, JAV LB Krašto Valdybos pirmininkas Algimantas S. Gečys, turavojant JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos pirmininkei Aušrai Mačiulaitytei-Zerai) geriausiai žinodami, kad kasmet tik vieninteliu 16-ją Vasario dienos minėjimus rengia ALTos, ir tuose minėjimuose, pagal ankstesnį su ta LB susitarimą, surinktos Lietuvos laisvinimo reikalams pinigines aukos priklausau. Tai, kaip tas tinginis ubagas, atkišę, dėl savo apsilėidimo ir nepaslinkimo tuščias pypkęs, maldauja "tabokėlės".

"Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga maloniai prašomės Jūsų pinigines aukas, kad krautuvėlės vedančių laiptelių stiprios išvaizdos pusamžis - 45 metų - ubagas ir atkišęs į ALTos vadovybę! J. Šv.) "JAV mus, nepilnamečius gimnazisto.

Anastazija Tamošaitienė "Žilvino Pasaka" Kiliimas

lėtų vykdyti. Taigi, "Broliai, tabokėlės..."

Koks ubagiškės tų, tinginystės apstėtų pareigūnų elgėsys: jiems palikta teisė ir net pareiga išstiegi metų eigoje ruošti visokius minėjimus ir tų minėjimų bei pareigūnų proga prašyti gerasirdžių lietuvių pinigines parauks. Ne, jiems to neužtenka, užtat, neturėdami nei savigarbos, nei samartos, tiesia savo nagelius į ALTos ruošiamuose 16-Vasario minėjimuose ALTai skiriamas aukas!

Kur ir koks tų vyriškių ir sijonuotų asmenybių tarpe pelyja nugaišęs trumpaunodėgis šurmelis?

Į šitokį klausimą labai atvirą atsakymą, irgi 16-tos Vasario proga (1979) Sausis-January Nr. 1 (105) "Akiračių" vedamajame "Reorgų ofenziva veiksmų krizės paskutinis veiksmas?" duoda Henrikas Žemelis. Šis, vadinamas LB-nės tribunus savo rašinio pradžioje apie ALTos ir VLIKo likimą išpoškina šitokią "filosofiją": "Visi ženklaai rodo, kad išeivijos politinių veiksmų krize yra įžėgusi į paskutinę stadiją. Vadinamos politinės grupės, neturėdamos jokios įtakos visuomenėje, atstovaudamos daugumoje tik atskirus asmenis, namų komitetų funkcijų atliki-

gnoruodamos daugumos opiniją bando įstatyti į ALTos ir VLIKo vadovaujamus postus tokius asmenis, kurie, būdami ekstremistinių grupelių įtakojami, pavers tas institucijas atskirų ambicingų asmenų kromeliu." (Pabraukta mano J. Šv.) Šitokią H. Žemelio ALTos ir VLIKo įvertinimą verta įsidėmėti visiems lietuviams ir jį priimti, kaip bolševikinės maskvinės propagandos padarą. Nes panašūs mūsų politinių veiksmų vertinimai nuolat buvo ir tebėra kartojami bolševikų okupuotos Lietuvos ne tik periodinėje, bet ir veikalų pavidalo spaudoje. Šitą demagogiją "Akiračiuose" paskelbusiam H. Žemeliui labai gerai žinoma.

Tame vedamajame H. Žemelis ilgoje tiradoje įvardynęs VLIKo buvusias ar tariamas "kriminalines" klaidas, baigė mėje padaro tokias išvadas: "Be abejo, po šio seimo visuomenės pasitikėjimas ir pabranga VLIKui dar sumažės. Tačiau nereikia galvoti, kad Lietuvos laisvės pastangos dėl to sugrius. Ne, - sugrius tik mitai (! ! ? J. Šv.). Ir daug geriau, jei jie sugrius dabar, negu kad ši nenormali padėtis tęstųsi dar ilgesnį laiką.

Jau nuo seniau daug tų vadumoję tik atskirus asmenis, namų komitetų funkcijų atliki-

nėjo Bendruomenė. Dabar, turbūt, jai pasidarys visiška aišku, kad politinį darbą reikia dar labiau sustiprinti, užmirštant visokias derybas, pasitarimus su ALTa ir kitokius laiką eikvojiančius ginčus. (Pabraukta mano J. Šv.)

To vedamojo finale pasakoma: "Vienas aukštas LB pareigūsas, sekęs VLIKo seimo eigą, pasakė, kad dabar Bendruomenė pasidarė aišku, kur ji stovi ir kokie uždaviniai jos laukia ateity. Iš VLIKo tikėtis rimtesnių darbų nebėra pagrindo". Amen! Visą politinę užsienio lietuvių veiklą privalo perimti suskilusi Lietuvių Bendruomenė... Todėl - "pašol vėn ALTos ir VLIKą, nes jų vietoje turiamoji LB-nė sukurs (jau projektuojama) Vyriausią Lietuvai vaduoti organą. To organo net vardas jau yra užmetrikuotas. Tas to vyriausiojo, suskilusios bendruomenės sukombinuotas pavadinimas, kol kas viešumai nepaskelbetas, bet jau žinomas.

Ką mes, lietuviai, iš to "Akiračiuose" patalpinto vedamojo galutimėme pageidauti?

Ogi, va, ko: to vedamojo autorius, nors ir su klausukais, parašė "Veiksnių Paskutinį Veiksma". O mums labai gerai žinoma ir apie pirmąjį VLIKą, jo pasiūvusį likviduoti veiksmą, ir to vietoje įpilietinti Maskvos agentų inspiruotą ir suorganizuotą vadinamą VLAKA. To VLAko entuziaškiausiu rėmėju tada, pokariniais II-jo karo metais V. Vokietijoje ir buvo Henrikas Žemelis, pageidaudamas, kad vietoje VLIKo būtų vyriausių Lietuvos organų, esančių užsienyje, VLAkas. Čia susilie-

AUSTRALIJOS RAISTE MIRE LETUVAITE D. P.

SYDNEY, Australija. EPI praneša: Steponas Pietrosys (Petrošys) ir jo lietuvaite žmona 28 metus išgyveno pasisėdė urve (oloje) retai tepasirodanti lauke, kadangi bijojo, kad slapsti rusų agentai juos suras ir grąžins į Sovietų Sąjungą.

Bet praėjusį šėštadienį (vasario 10 d.) Petrošys, 81 metų amžiaus, pasirodė Sydneyje ir pranešė, kad jo žmona Genovaitė, 67 metų amžiaus, mirė. Antradienį jis gavo pirmus karštus pietus, pirmus po to taip apleido savo sleptuvę. Tai buvo dubenis košės su grybais ir stiklinė pieno Galbėjimo Armijos viešbutyje, kur jis apsiėstojo.

Petrošys papasakojo Gelbėjimo Armijos majorui Ivani U. niconi, kad jo žmona keiviatadienį nusiskundė skausmu krūtineje ir tuoj akis užmerkė. "Stengiausi ją šiltai laikyti, bet jos rankos buvo šaltos", pasakė Petrošys.

Si pora emigravo į Australiją kaip išvietinti asmenys (DP) greit po II Pasaulinio Karo. Dvylika metų jiedu išgyveno

ja du VLIKo veiklos veiksmams: VLIKą užsimojęs panaikinti ir jo vietoje pripažinti VLAKą pirmasis veiksmas, o dabar "Akiračiuose" vedamajame propaguojamas VLIKo paskutinis veiksmas, kurio tolimesnė eigabe jokių susitarimų su šiandien tebesančiais mūsų politiniais veiksniais, turėtų tą politinę veiklą perimti suskilusios LB-nės sukurtas organas. J. Šveikelis

per 12 mylių nuo Sydneyaus, mėsdami krūmų žiurkėmis, uogomis ir aukomis, bet 1951 metais išsikėlė į urvą (olą) tankiuose krūmuose netoliese nuo vieskelio.

Petrošys paaiškino Gelbėjimo Armijos majorui, kad jis ir jo žmona užsidarė nuo pasaulio dėl to, kad jie bijosi Sovietų slaptojos policijos, KGB, kuri priverstų juos grįžti į Rusiją.

Petrošys pasakė kaip vieną kartą trys vyrai bandė jį įtempti į automobilį, kurie, jo tvirtinimu, buvę KGB agentai.

Salvation Army majoras Unicornb paaiškino, kad jis tą porą pažino jau 10 metų ir dažnai nugalėdavo jiems maisto ir drabužių. Jų sleptuvę jis laikė pastatyte, bet prikalbinėjo apieisti savo urvą ir imti pensiją.

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Born Loser!

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Šveikelis, A. KISS IN THE DARK. Pikaistiškų ir įtervėlia nuotykių apsakymų rinkinys iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, grafiškas iliustr. 150 psl. Kaina \$2.50.
Dr. Juozas S. Kondus, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorija. Rengta nuo pat senųjų aršūnų iki patario metų. Vidutinis formata, 146 psl. Kainuoja \$2.00.
Dr. Juozas S. Kondus, VYTAUTAS THE GREAT. Istorinis DLK Vytauto biografinis, paliečiantis to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas b kitas knygas galima įsigyti atskirai arba atsuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, IL 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIESE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI IDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENES VEIKĖJO IR ŽAISTOJO ATSIMINIMUS.
Dr. A. J. Gusen - MINTYS IR DARBAS, 230 psl. Išeidant 1906 metų įvykius, įdomiai ir įdomiai. \$4.00
Dr. A. J. Gusen - DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00
Minkštis viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Gusen - AUKŠTA KULTūra - ŽIAURŲ ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdingai. Dabar tik \$2.00
Taikma taip pat užsakyti paštu, atsuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija - kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą lėpia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja, juokauja ir verčia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Nauijėnose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - Valėdionė, ŽVAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kibleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Jūzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 135 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 108 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLODI - LIODI. Lyrikos eilės, 108 psl. \$2.00.
6. Anatolius Kalrys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 88 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIU SVETĖ. Eilutės pasakojimai apie 3 išvietintas lietuviškas senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$3.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilės", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balyš Rukla, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 187 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ii lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Segetas, SAULĖLEIDIO SPINDULIUOSE. Eilutės kūrinių, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Segetas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenius Grudis, AGUONIS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVETIMAI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos poemai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jėsas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Nauijėnos raštinę arba užsakyti paštu, pridėjant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsakyti Nauijėnose.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie džiūt Lietuva, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Delsio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tase. Tai yra Amerikoje bei kurdant ir patvariai įsikūrusio asmenio istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ŽIKAGIETAS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTGTO. LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Valdus aprašymai, ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 96 psl. \$1.50. Yra taip pat įversta į anglų kalbą.

M. Žolėnko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina \$2.

D. Kurašis, KELIONĖ Į ANAPUS GĖLEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna intymio ir agitpropo propaganda bei užmašavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

Prof. P. Pakarkis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTYKAI SU BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$3.

Vincas Zemašis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTYBĖ. 64 psl. Kaina \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gausiai NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėjant čekį ar piniginę perlaide.

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurkti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10-tą mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Istalgta 1923 metais.

Istalgos pietuose kemas automobiliams, patatyti.

Tel. 421-3070

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977
Subscription Rates:
Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year, other countries \$34.00 per year.

20 cents per copy
Nuo gruodžio pirmos d.
Dienraščio kainos:

Metams ir pirmiesiems mėnesiams: \$33.00
Pusei metų: \$18.00
Trims mėnesiams: \$10.00
Vienam mėnesiui: \$3.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu arba kreditine kortele.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Irano tragedija

Prieš pusmetį Irano šachas jautėsi pats galingiausias Artimųjų Rytų valdovas. Jis turėjo pačią moderniausią aviaciją, gerus artileristus, gausią kariuomenę ir stiprų iždą. Jis turėjo bilijono dolerių vertės ūkį, leido ir aukštas mokyklas tūkstančius studentų ir ruošė pavydingą administraciją kraštui valdyti. Atskridus Amerikon, šachas užsakė dar daugiau lėktuvų ir didelę elektronikos aparatūrą krašto sienoms saugoti. Jis užsakė tokius elektronikos aparatus, kurie parodytų kiekvieną rusą, peržengusį Irano sieną.

Irano šachas pats vairuodavo skrendančius moderniausius lėktuvus, pats užsakinėjo naujus ginklus ir karą laivus, pats patardavo studentams neketi triukšmo. bet ruošti valstybės administracijos pareigoms. Vyriausias šacho sūnus mokėsi Amerikos aviacijos mokyloje, tikslu susipažinti su naujaisiais Amerikos lėktuvais ir išmokyti juos vairuoti.

Šiandien Irano šacho jau nebėra. Jo didžiausioji pažiba — aviacija ne tik jam pačiam, bet ir visam kraštui padarė patį skaudžiausią patarnavimą. Amerikoje pirktus naujaisius ginklus keli aviacijos kadetai atidavė sukilėjams. Galingoje šacho kariuomenė liko be galvos ir be kareivių. Šachą gynusieji generolai nužudyti, o antreikiaili šacho pareigainai gaudomi ir pačių saugumiečių be pasigailėjimo žudomi ne tik namuose, bet gatvėse ir įstaigose. Policija slapstosi, karininkai suimti, kareivinės atdaros, o lėktuvai stovi komunistų saugomi.

Šachas, paskyręs S. Bachtiarą krašto premjeru ir gavęs aukščiausių kariuomenės vadų užtikrinimą, kad neleis bemokslui mulai užgrobti valdžios, išvyko į Egiptą ir Maroką atostogų. Šachas dar gyvas, bet išėgines uni formas nešiojusį generolų jau nebėra. Teherano karo komendantas, įsakęs kareiviams iš gatvių grįžti į kareivines, užmiršo jiems pasakyti, kad užkeltų kareivinių vartus ir neleistų agitatorių. Šachas buvo tikras, kad jis galės grįžti už mėnesio, o tuo tarpu šiandien jo turtai suvalstybinti, jo rūmai užimti, o jose buvusios brangenybės išvogtos.

Idomiausia, kad trijų savačių laikotarpyje preziden-

tas Carteris pareiškė, jog jis pritaria šacho vedamai politikai, kad jis remiaš Irano karo vadus, kad jis pritaria Bachtiaro užimties planams, ir kad šeštadienio ryte jis jau pripažino mulos Chomeini paskirtą premjerą ir visą naują įvestą islamišką santvarką. Prezidentas žinojo, kad mula Chomeini yra didžiausias ne tik šacho, bet Irano karo vadų ir pažangos priešinys. Jam buvo žinoma, kad Chomeini buvo ir Amerikos priešinys. O vis dėlto praeitą šeštadienį prezidentas pripažino mulos Chomeini pasirinkto Bazadano vyriausybę.

Kas galėjo priversti prezidentą padaryti tokį svarbų nutarimą? Pasirodo, kad tas pats Chomeini, amerikiečius skaitęs pačiais didžiausiais ne tik Korano, bet ir iranėčių priešiniais, prašė amerikiečius pasilikti Irane. O dabar prašė, kad pripažintų jo sudarytą vyriausybę. Tas pripažinimas reikalingas Irano gerbūviui, bet ir pačiam Chomeiniui. Chomeini supranta, kad jis buvo išėjęs su velniu riešutauti. Jis naudojosi sovietų agentų pinigais propagandai varyti, jis naudojosi sovietų agentų patarimais propagandai prieš šachą vesti, bet jis nemanė, kad tie patys agentai imsis priemonių Chomeinio atsikratyti, kaip jis siūlė gyventojams atsakyti šacho. Bachtiaro ir amerikiečių.

Pats Chomeini, patęs apie gerai ginkluotus komunistų gaujos įsiveržimą į Amerikos ambasadą Teherane, pasiuntė ten ištikimų partizanų grupę, kuri pabėgė iš ambasados dokumentų valymą. Komunistai, būdami ambasadoje buvusius kelis vyrus, išsikraustė. Chomeinio klausyti nenorėjo. Jie ne tik neatitiko jo stūjamų vyrų, bet jie neprizadėjo klausyti Chomeinio ar jo valdžios įsakymų. Jie atsisakė perduoti Chomeinio vyriausybei kelias strategines pozicijas pačiame Teherane.

Sovietų valdžia pirmoji pripažino mulos Chomeini premjero Bazadano vyriausybę, bet ta pati Sovietų valdžia įsakė Iranan suvažiavusiems savo partizanams pasipriešinti Chomeinio paskirtai vyriausybei. Chomeini patarė partizanams susitikti su Teherano karo komentu ir susitarti, kaip baigti nesuspėjimus pačioje sostinėje, tuo tarpu į pasitarimą nuėjęs komunistas, nustatęs karo komendanto asmenybę, paleido į jį kelis šūvius ir vietoje jį nušovė. Chomeini norėjo susitarti ir išvengti bereikalingos mirties, tuo tarpu komunistų partizanų vadai norėjo kovos ir priešų žudymo.

Prezidentas Carteris pripažino Chomeinio vyriausybę, nes Amerika turi labai daug investavusių į Irano apsaugą ir ūkį. Irano karo vadai visais atvejais atsilikę, komunistų nepažįsta ir nesupranta. Šacho generolai, gavę pačius naujaisius karo lėktuvus, buvo pasižadėję juos nuvežti į saugią vietą, kad nepatektų į sovietų rankas. Jie ne tik patys, tuo nepadarė, bet nesunaikino pačių jautrausių dalių. Jie nemokėjo atrinkti jaunų vyrų į karo aviacijos mokyklas. Keli jauni kadetai, pasižadėję veikti kartu su partizanais komunistais, atidavė komunistams karo aviacijos ginklų sandėlius.

Prezidentas Carteris, pripažindamas naują vyriausybę, nori išgelbėti 6,000 amerikiečių, norinčių išvažiuoti iš Irano. Galimas daiktas, kad taip pat rūpi apsaugoti bent dalį Amerikos interesų. Ar jam pavyks — netolima ateitis parodys. Jeigu Chomeini pajėgs nuginkluoti partizanus komunistus, tai tada Carteris galės išgelbėti ne tik amerikiečius, bet ir Amerikos interesus. Jeigu Chomeini nepajėgs nuginkluoti, tai Carterio pripažinimas jam nieko nepažės.

Viktoras Černomas, Rusijos steigiamojo seimo pirmininkas, bolševikams išvaikius seimą, pareiškė, kad su-

naudo įgulos bažnyčia

Fel kas Matulis

Kelios pastabos dr. L. Kriaučeliūno

pasidalyimo

(Testinys)

Pasirodo, kad jo neįmanoma išvengti, kam Alta yra įsteigta. Patartina šiuose institucijose gilesniai susipažinti su šios organizacijos veikla, ypač su jos veikla, kuri yra įsteigta. Tai tada šios organizacijos veikla, kuri yra įsteigta. Tai tada šios organizacijos veikla, kuri yra įsteigta.

Naivus daktaro pareiškimas, kad jei Alta susilies su LB-ne, tai tada šios organizacijos veikla, kuri yra įsteigta. Tai tada šios organizacijos veikla, kuri yra įsteigta. Tai tada šios organizacijos veikla, kuri yra įsteigta.

Be to, Alta kaip laisvinimo veiksmui priemonę, tas susitarimo sąlygas, jos rankos būtų surištos. Juk ji be LB-nės pritarimo negalėtų apsilankyti nei pas JAV prezidentą, viceprezidentą ar Valstybės sekretorių. O jei iškiltų koks skubus reikšlus apsilankyti pas aukščiausios Valstybės pareigūnus, ji negalėtų to padaryti, pirma nepasikviestus LB-nės atstovus. Bet kodėl Alta turėtų būti LB-nės pažabota? Juk ši yra tik lietuvių organizacija, kuri JAV apjungia labai nedidelę dalį lietuvių, tai parodo jos rinkimai. O be to, ji yra JAV ir susikilusi.

Pasirodo, kad tokį konsolidacijos siūlymą daktaras jau ne dabar yra išgalvojęs. Jis jį jau sidaro pavoju, ne tik rusų tautai, bet visai žmonijai. Irano šachas, karo vadai, įskaitant ir mulą Chomeini, šios teorijos nesuprato. Iraniečiai turės labai brangiai už šią klaidą mokėti.

Mano supratimu, toks Leono sidaro pavoju, ne tik rusų tautai, bet visai žmonijai. Irano šachas, karo vadai, įskaitant ir mulą Chomeini, šios teorijos nesuprato. Iraniečiai turės labai brangiai už šią klaidą mokėti.

Kriaučeliūno atsakymas yra įdomus vyresniųjų s. veikėjus. Jis kalba apie pakeitimus, bet nepasako kokių pakeitimų jo išmanymu reiktų, kad mūsų jaunimas suprastų buvusias Lietuvos partijas, suprastų Vilką ir Altą. Jis pareiškia, kad ir veiklos metodai yra pasenę. Bet nepasako kokius turėtų būti nauji ir nepasako. Daktaras kalba bendrybėmis ir užuominėmis, bet nepasako nieko konkretaus. Šis visai tenka abejojti ar Leonas Kriaučeliūnas šuo atveju neapsilenkia su tiesa. Būk vyresnieji, dda pastangas, laikyti valdžią savo rankose ir dda pastangas, kad nebūtų jokių pakeitimų.

Mūsų šioje vietoje jau seniai yra sklaidžiama tokia opinija, kad vyresnieji turi pasitraukti iš veiklos, o gal iš gyvenimo. Tai nelemta opinija, kuria norima jaunimą atsikirti nuo vyresniųjų. Ir ko tuo siekiama, tai nesunkiai surasti. Bet ir Leonas Kriaučeliūnas tokią mintį keldamas, nesupranta, kad jis kalba pats prieš save. Juk ir jis pats ne jaunuolis. Tat, pagal jo kartotamą mintį, jis pats turėtų pasitraukti iš veiklos. Ją prileisti jaunimui.

Daktaras nepažįsta dabą tinio jaunimo dvasies

Jo atsakymas reporteriui s. kiai liudija, kad jis nepažįsta dabartinio lietuviško jaunimo dvasios. Jokia paslaptis: didelė ir labai didelė mūsų lietuviško jaunimo dalis yra pasimetusi ir pasišovusi siekti vien tik gyvenimo gerbūvio, jie jau neturi jokio idealizmo. Tik palyginus negausioje jaunimo dalelėje dar nėra išblėsusio idealizmo dvasia. Todėl šiam nėra svetimos ir Lietuvoje buvusios partijos. Jis žino kas yra Vilkas ir kas Alta. Jis jungiasi į laisvinimo veiklą. Jo neatbaidė nei vyresniųjų veikla nei Leono Kriaučeliūno vadinami pasenę metodai. Bet kur kiti, kurie jau nesisieloja pavergtos Lietuvos likimu, kuriems jau nesvarbu pavergtosios Lietuvos ateitis? Jiems nerūpi lietuvišbės išlikymas, lietuvių kalba; jiems nerūpi laisvinimo institucijos, nerūpi ir nesidomi lietuviškais parengimais. Jie nesidomi nei lietuviška spauda, jos neskaityto ir jos neremina.

(Bus daugiau)

— Gubernatorius pasiuntė į New Orleansą nacionalinę gvardiją tvarkai palaikyti, nes visa policija streikuoja.

— Bijoma, kad patys naujai sieji ginklai Irane pateko į sovietų agentų rankas.

J. ANDRIUS

TRAGISKOS LIETUVAI DIENOS

(Tęsinys)

Pasitarimai buvo ilgi ir sunkūs. Lietuviai norėjo likti neutralūs, jie žinojo, kad įsileisdami svetimą kariuomenę jie nustoja ir neutralumo ir, kas svarbiausia, dalies suverenumo. Bet Stalinas su Molotovu tik tiek nusileido, kad vietoj 50.000 žmonių sutiko sumažinti tą skaičių iki 20.000. Tai maža paguoda ir Lietuva turėjo tik dvi išeitis: priimti rusų sąlygas, su viltimi laukti pasaulinių įvykių raidos pakitėjimo savo naudai, arba pasipriešinti beviltskai kariauti ir žūti, nes iš kitur jokios pagalbos nebuvo vilties sulaukti. Lietuvos padėtį sunkino dar ir ta aplinkybė, kad Estija jau 1939 m. rugšėjo 28 d., o Latvija 1939 m. spalio 5 d. pasirašė panašias "nepuolimo" sutartis ir sutiko įsileisti į savo teritorijas rusų įgulas.

Iš kitos pusės, karas vos tik dar buvo prasidėjęs, o be to, Stalino iškilmingi pažadai nesikišti į mūsų vidaus gyvenimą skatino galvoti, kad jis jų laikysis. Apsvarsčiusi visas tas galimybes Lietuva 1939 m. spalio 10 d. priėmė tas skaudžias sąlygas. Buvo paskirta mišri komisija išvesti vietoje naują sieną tarp SSSR ir Lietuvos ir įsileisti Raudonosios armijos keturias bazes, būtent: Alytuje, Prienose, Gaižiunuose ir Naujojoje Vil-

nioje. Taip pat pasirašyta savitarpinės pagalbos sutartis tarp Lietuvos ir SSSR. Tarp kitko, toje sutartyje buvo įrašyta, kad taikos sutartis tarp Lietuvos Respublikos ir Sovietų Rusijos, pasirašyta Maskvoje 1920 m. liepos 12 d., ir nepuolimo sutartis tarp Lietuvos ir SSSR, pasirašyta 1926 m. o taip pat ir tokios pat sutartys su Estija ir Latvija, pasirašytos 1932 metais, SUDARO BAZES TARPUSAVIO SANTYKIAMS IR SUSIPRATIMUI PALAIKYTI TARP SIŲ DVIEJŲ VALSTYBIŲ. Idomu, kad vad. "Litvinovo Protokolas", pasirašytas Lietuvos ir Sovietų Sąjungos 1929 m. kuriuo (sektant Briando-Kellogo Pakto iš 1928 m.) "pasirašiusios valstybės atsisako karo, kaip politikos priemonės tarpusavio ginčams spręsti" — nebuvo visai paminėtas toje sutartyje.

"Trojos arklio" įvedimas mūsų teritorijon ir visa eilė sulaužytų sutarčių rodė, kad reikia laukti blogiausio. Bet pusmetis praėjo gana ramiai. Rusai laukė progos. Ir kai vokiečiai buvo užimti Vakaruose, jie pradėjo kaltinti Lietuvą grobimu jų karių iš bazių ir kitais išgalvotais nusikaltimais.

1940 m. gegužės 16 d. rusų oficiozas "Izvestijos" pradėjo aršią spaudos propagandą prieš Lietuvą, o jau 1940 m. gegužės 25 d. Molotovas, per mūsų pasiuntinį Maskvoje, oficialiai apkaltino Lietuvą rusų karių grobimu. Nepadarė nei mūsų užsienio reikalų ministerio J. Urbšio, nei ministerio pirmininko A.

Merkio važinėjimui į Maskvą ir aiškinimui bei įrodinėjimui, kad visi tie kaltinimai yra be pagrindo, kad visa tai melas ir provokacija. Nepažeidė paties prezidento asmeniškas laiškas SSSR "prezidentui" Kalininiui, į kurį tas brutaliai atsakė: "Mūsų dar jam atsakymas". Jis dar reikoma priežasčių didesniems kaltinimams. Prie tai kaltinimų Molotovas dar pridėjo kitą kaltinimą, kad Lietuva bandanti sudaryti karinę Pabaltijo valstybių santarvę, nukreiptą prieš Sovietų Sąjungą. Tuo pačiu metu buvo gautos žinios, kad rusai koncentruoja mūsų pasieny didžiuosius karo jėgas, net dvi armijas, dešimties penkiolikos divizijų, t.y. maždaug 300.000 karių — daugeriopai didesni skaičių negu mūsų kariuomenė.

Bet ko mes tada dar nežinojome ir kas paaiškėjo tik po karo, Niurenbergo teisme, tai, kad vakarinė Suvalkijos dalis tarp Vokietijos ir linijos Širvinta (Mažojoje Lietuvoje-Pilviškiai-Marijampolė-Simnas-Sapakinė turėjo būti atiduota vokiečiams ir dėl to, vad. "Suvalkų Trikampio" ėjo deribus tarp abiejų plėšikų.

Kaip paaiškėjo Niurenberge, prie nepuolimo sutarties tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos, pasirašytos Ribentropo ir Molotovo, Maskvoje, 1939 m. rugpjūčio 23 d. buvo pridėtas dar ir slaptais protokolais — susitarimas, pagal kurį buvo supla-

nuota ir pasidalinta Suomija, Estija, Latvija, Lietuva ir Lenkija.

Elmant tuo protokolu, Suomija, Estija, Latvija ir rytinė dalis Lenkijos iki Naruvos, Vyslos ir Sankupių — atiduodamos rusams, gi Lietuva ir priklausomomis prie jo sritimis ir kiti dalis Lenkijos — vokiečiams.

Štai kodėl rusai taip skubėjo "atiduoti" Vilnių Lietuvai. Vėliau rusai, įvertindami strateginę Lietuvos padėtį, pasiūlė vokiečiams pasiimti Varšuvos ir Lūbliuno sritis, mainais už Lietuvą. Vokiečiai sutiko, bet pasilaikė sau jau minėtą "Suvalkų Trikampį". Rusai sutiko ir ta prasme buvo papildytas slaptais protokolais 1939 m. rugšėjo 28 d., įnešant į jį minėtą pakeitimą. Nepaisydami to susitarimo, rusai, okupuodami Lietuvą, užėmė ir tą, pažadėtą vokiečiams, trikampį, pasiūlydami už jį piniginių atlyginimų. Ilgai buvo derėtasi ir pagaliau buvo susitarta galutinai perleisti rusams tą teritoriją už 7.5 milijono aukso dolerių, arba 31.5 milijono "nerūdijančio metalo" vokiškų markių. Pinigus vokiečiai labai skubėjo atsiimti ir rusai juos sumokėjo dviem terminais: 1941 m. vasario ir balandžio mėnesiais, t.y. prieš pat vokiečių invaziją.

(Bus daugiau)

VISI RIZIKAVI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

NAUJIENOS, CHICAGO 8. III. Monday, February 19, 1979

